

نوسانات مالی که به کرات در بازارهای پول و سرمایه کشورهای غربی مشاهده شده پرهیز کند. همچنین، ایران می‌تواند از نقش دولت چین در اجرای سیاست صنعتی و توسعه فناوری در آن کشور که بعد از سال‌های ۱۹۸۰ اتخاذ کرده است، بیاموزد. ایران می‌تواند با برقراری قراردادهای تجاری و سرمایه‌گذاری بین دو دولت خطرپذیری تسهیلات مالی بانک‌های چینی که در اختیار ایران قرار خواهند داد کاهش داده و با آن سرمایه‌گذاری و ساخت و سازها کمبود اماکن مسکونی و زیرساخت‌های ترابری در کشور را که در ایجاد نرخ تورم بالا نقش تعیین‌کننده بازی می‌کنند تا میزان قابل ملاحظه‌ای کاهش دهد.

تفاوت‌های اساسی برای دریافت اعتبار برای سرمایه‌گذاری در مسکن و زیرساخت‌ها در ایران از بانک‌های سیاستی چین با دریافت وام از بانک‌های کشورهای غربی و با مؤسسات چندجانبه نظیر بانک جهانی موجود است. بانک‌های چینی دارای شرایط سنگین ارائه وام و ریسک‌پذیری [۵] که در قراردادهای بانک‌های غربی و یا سازمان‌های جهانی مشاهده می‌شوند نیستند.

هرچند بانک‌های چینی مانند بانک‌های غربی از رده‌بندی اعتباری دولت‌ها [۶] برای عرضه وام استفاده می‌کنند اما نرخ بهره آنها از نرخ بهره رایج در بازارهای پولی جهان کمتر است.

مطابق قراردادهای تجاری-مالی بانک‌های سیاستی چینی و دولت‌ها، دولت میزبان موظف می‌شود از طریق فروش منابع طبیعی کشور خود مبلغ وام دریافتی را از راه فروش روزانه منابع طبیعی کشور خود پرداخت کند. به عبارت دیگر قرارداد وام بانک‌های سیاستی چینی به «وام برای کالا» مشهورند.

مضافاً، قراردادهای مالی و سرمایه‌گذاری با بانک‌های سیاستی چین مقرر می‌دارد که دولت دریافت‌کننده وام از قرض دریافتی برای خرید ماشین‌آلات ساخت چین استفاده نماید.

پیشنهادات به دولت‌های ایران و چین

به مذاکره‌کنندگان ایرانی و چینی توصیه می‌شود که در نوشتن قراردادهای تجاری، مالی و سرمایه‌گذاری تجربیات بنگاه‌های چینی را که طی ده سال گذشته در کشورهای غربی سرمایه‌گذاری کردند در نظر داشته باشند.

شرکت‌های چینی در ده سال اخیر در سطح وسیعی در سراسر جهان بخصوص در کشورهای

غربی سرمایه‌گذاری کرده‌اند، اما در کشورهای غربی در جریان سرمایه‌گذاری‌ها با مشکلاتی روبرو شدند که هزینه‌های هنگفتی برای آنها داشته است. این هزینه‌ها ناشی از وقوع اتفاقات پیش‌بینی نشده در مذاکرات و قراردادها بود. در این شرح کوتاه چندین مورد از این اتفاقات را مطرح می‌نمایم [۷].

۱. دقت لازم [۸] در بررسی واقعیات مورد نظر قرارداد باعث خواهد شد که از هزینه‌های پیش‌بینی نشده بعد از شروع کار جلوگیری شود. دقت کافی در بررسی موضوع قبل از نوشتن قرارداد هزینه دارد اما هزینه عدم دقت کافی در آینده بیشتر است.

برای مثال شرکت خودروسازی فولکس واگن، شرکت رولز رویس را به مبلغ ۹۰۰ میلیون دلار عمدتاً برای استفاده از برند رولز رویس خرید. اما نتوانست از برند آن شرکت استفاده کند. زیرا شرکت ب. ام. وی آن برند را قبلاً خریده بود. ۲. در قراردادهای بین‌المللی لازم است به نکات زیر توجه شود:

۱. تجربه نشان داده است که هزینه‌های تخمینی در مذاکرات - بعدها در جریان اجرای قرارداد - افزایش می‌یابد. لازم است ضریب تخمینی افزایش هزینه‌ها در آینده در نظر گرفته شود.

۲. موضوعات مربوط به اختلافات فرهنگی - بخصوص در فرهنگ انضباط کاری کارمندان و کارگران ایرانی و چینی - باید مدنظر باشد. برای مثال در سرمایه‌گذاری یک شرکت چینی برای استخراج سنگ آهن در استرالیا، کارکنان استرالیایی بدون توجه به لزوم اتمام کار در حال انجام در همان روز - در ساعت معمولی تعطیلی کار - دست‌از‌کار می‌کشیدند.

۳. پیش‌بینی مشکلات آتی طی همکاری یا ادغام بنگاه‌های مجری ایرانی و چینی باعث خواهد شد که از وقوع مشکلات در آینده جلوگیری شود. در زیر چند نمونه از اختلافاتی که بین مدیران چینی و مدیران ایتالیایی بعد از خرید یک شرکت تولیدکننده موتور سیکلت ایتالیایی توسط یک شرکت چینی پیش آمد، ارائه می‌شود.

مدیران شرکت خریدار چینی سه مدیر چینی را به ایتالیا برای انجام وظایف مدیرکل، مدیر کنترل کیفیت و مدیر فروش فرستادند. در بدو شروع کار مشکلات زیر بین مدیران چینی و ایتالیایی پیش آمد.

۱. مشکل زبان: زبان انگلیسی، زبان ارتباطات بین مدیران دو کشور بود. از آنجایی که طرفین تسلط کافی به زبان انگلیسی نداشتند، مشکلات

ایران می‌تواند
با برقراری
قراردادهای
تجاری و
سرمایه‌گذاری
بین دو دولت
خطرپذیری
تسهیلات مالی
بانک‌های
چینی که در
اختیار ایران
قرار خواهند
داد کاهش
داده و با آن
سرمایه‌گذاری و
ساخت و سازها
کمبود اماکن
مسکونی و
زیرساخت‌های
ترابری در
کشور را که
در ایجاد نرخ
تورم بالا نقش
تعیین‌کننده
بازی می‌کنند
تا میزان قابل
ملاحظه‌ای
کاهش دهد